

Le po kom so poimenovane?

Interdisciplinarna področja

(slovenska književnost, zgodovina, turizem)

(RAZISKOVALNA NALOGA)

Avtorici: Monja Sabotin
Maša Travnikar Preac

Mentorica: *mag. Renata Debeljak, prof. slovenščine*

Lektorica: *mag. Renata Debeljak, prof. slovenščine*

Prevajalec povzetka: *Julija Preac, prof. angleščine in nemščine*

Ptuj, 2016

ZAHVALA

Najprej bi se zahvalili učencem naše šole, natančneje učencem od 6.–9. razreda, ki so bili pripravljene izpolniti anketo. S tem so prispevali k najinim ugotovitvam glede poznavanja ulic centra mesta Ptuja.

Zahvalili bi se Zgodovinskemu Arhivu, Domoznanskemu oddelku knjižnice Ivana Potrča in Pokrajinskemu muzeju Ptuj – Ormož za svetovanje in strokovno pomoč pri iskanju odgovorov ter za posredovanje gradiva, ki sva ga potrebovali oz. ki ga na spletu ali v knjigah ni bilo možno dobiti.

Zahvalili bi se učiteljici Juliji Travnikar Preac za angleški prevod povzetka ter učitelju Petru Majcnu za tehnično ureditev naloge.

Na koncu bi se zahvalili še naši mentorici mag. Renati Debeljak, ki je najino delo pri nastajanju raziskovalne naloge vodila, naju usmerjala pri izbiri literature za teoretični del naloge, z nama načrtovala empirični del naloge ter na koncu tudi lektorirala celotno nalogo.

POVZETEK

Ko sva razmišljali o temi za raziskovalno nalogo, sva poskušali najti nekakšno povezavo s katerim od šolskih predmetov. Med pogovorom na poti iz šole domov sva se nekega dne malo ozrli po okolici in opazili ulico, ki je nisva opazili še nikoli. To naju je zelo presenetilo, saj sva po tej poti hodili vsak dan. In tako se je porodilo vprašanje, po kom se ta ulica sploh imenuje, od kod izvira njeno ime idr.?

Zaradi radovednosti sva malce pobrskali po internetu in začudeno sva se spogledali, ko sva ugotovili, da ulice Ptuja sploh niso opisane oz. ne vse in edino, kar sva našli na to temo, so bili turistični vodniki z delnimi opisi in diplomska naloga, vendar tudi ta ni imela opisanih vseh ulic. Zato sva se odločili za temo o poimenovanju ulic mesta Ptuja, in sicer centra, saj je ta del za večino ljudi najzanimivejši.

Nalogo sva naslovili *Le po kom so poimenovane?* Res je, da se z naslovi ulic srečamo skoraj vsak dan, vendar jim kljub temu ne posvečamo dovolj pozornosti. Ali se ulice imenujejo po kakšnem književniku, borcu, mogoče po kakšnem dogodku, ali naši učenci poznajo ulice v neposredni bližini naše šole?

Na vsa vprašanja sva s pomočjo raziskovalne naloge dobili odgovore, in sicer da učenci oseb, po katerih so ulice poimenovane, po večini ne poznajo ter da pri poimenovanju ulic prevladujejo slovenski književniki.

KLJUČNE BESEDE: Ptuj, ulice, Mestna četrt, književnik, politik, narodni heroj.

SUMMARY

When we were thinking about the topic of our research paper, we were trying to find the connection with one of the school subjects. On our way home from school we were talking and observing the surroundings when we noticed the street that we have never noticed before.

It surprised us very much, because we were walking along that street every day. And this is when we started asking ourselves who this street is named after and where the origins of its name come from. We were very curious and we searched the internet. We were very surprised when we found out that the streets in Ptuj were only partly described or not at all. The only information we could find on that subject were the tourist guides with partial descriptions and the degree paper with uncompleted data of the streets in Ptuj.

This is why we decided on the topic of our research paper to be the origins of the names of the streets in the centre of Ptuj because it is the most interesting part for most people.

We gave the title of our research paper *Whom are they named after?* It is true that we see the names of the streets almost every day but we do not give them enough attention.

Are the streets named after the writer, the poet, the warrior, or the important event? Do our students know the names of the streets in the vicinity of our school? With this research paper we got the answers to all those questions and some more.

KEYWORDS: Ptuj, streets, residential quarter, author, politician, national hero.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	8
1.1 Namen in cilji naloge	8
1.2 Struktura naloge	8
1.3 Hipotezi.....	9
1.4 Metode dela	9
2 TEORETIČNI DEL	10
2.1 Mestna četrt Breg-Turnišče.....	10
2.2 Mestna četrt Grajena	10
2.3 Mestna četrt Jezero.....	10
2.4 Mestna četrt Ljudski vrt.....	10
2.5 Mestna četrt Panorama.....	11
2.6 Mestna četrt Rogoznica.....	11
2.7 Mestna četrt Spuhlja	11
2.8 Dozdajšnje raziskave	11
3 EMPIRIČNI DEL	13
3.1 Aškerčeva ulica	14
3.2 Cafova ulica	14
3.3 Cankarjeva ulica.....	15
3.4 Ciril-Metodov drevored	15
3.5 Cvetkov trg	16
3.6 Dravska ulica.....	16
3.7 Erjavčeva pot	16
3.8 Grajska ulica	16
3.9 Gregorčičev drevored.....	16
3.10 Groharjeva pot	17
3.11 Jadranska ulica.....	17
3.12 Jenkova ulica.....	18
3.13 Krempljeva ulica	18
3.14 Kvedrova ulica	18
3.15 Maistrova ulica	19
3.16 Med vrti	19
3.17 Miklošičeva ulica	19
3.18 Murkova ulica	20
3.19 Na gradu	20
3.20 Vrazov trg	20
3.21 Na hribu.....	21

3.22 Novi trg, Mestni trg, Minoritski trg, Muzejski trg.....	21
3.23 Ob grajeni	21
3.24 Osojnikova cesta.....	21
3.25 Panonska ulica	22
3.26 Potrčeva cesta	22
3.27 Prešernova ulica	22
3.28 Raičeva ulica	23
3.29 Remčeva ulica.....	23
3.30 Slomškova ulica	23
3.31 Slovenski trg	24
3.32 Tiha pot.....	24
3.33 Trstenjakova ulica.....	24
3.34 Ulica heroja Lacka.....	25
3.35 Ulica Viktorina Ptujkega.....	25
3.36 Vičava (hiše št. 1, 2, 3, 4)	25
3.37 Vodnikova ulica	26
3.38 Volkmerjeva cesta	26
3.39 Vošnjakova ulica.....	26
3.40 Zelenikova ulica	27
3.41 Rezultat raziskave.....	27
4 ANKETA	29
4.1 Rezultati ankete.....	30
4.2 Priprava učne poti po centru mesta.....	34
4.3 Nadgradnja raziskovalne naloge	34
5 ZAKLJUČEK.....	35
6 VIRI IN LITERATURA	37
6.1 Literatura	37
6.2 Viri iz medmrežja	37

KAZALO SLIK

Slika 1: Zemljevid mestne četrti Center	13
Slika 2: Anton Aškerc	14
Slika 3: Oroslav Caf	14
Slika 4: Ivan Cankar	15
Slika 5: Ciril in Metod	15
Slika 6: Fran Erjavec	16
Slika 7: Simon Gregorčič	17
Slika 8: Ivan Grohar	17
Slika 9: Simon Jenko	18
Slika 10: Anton Krempl	18
Slika 11: Dušan Kveder	19
Slika 12: Rudolf Maister	19
Slika 13: Franc Miklošič	20
Slika 14: Matija Murko	20
Slika 15: Stanko Vraz	21
Slika 16: Franc Osojnik	21
Slika 17: Jože Potrč	22
Slika 18: France Prešeren	22
Slika 19: Božidar Raič	23
Slika 20: Alojzij Remec	23
Slika 21: Anton Martin Slomšek	24
Slika 22: Anton Trstenjak	24
Slika 23: Jože Lacko	25
Slika 24: Viktorin Ptujski	25
Slika 25: Valentin Vodnik	26
Slika 26: Josip Vošnjak	26

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Graf prikazuje rezultat 1. vprašanja	30
Graf 2: Graf prikazuje rezultat 2. vprašanja	30
Graf 3: Graf prikazuje rezultat 3. vprašanja	31
Graf 4: Graf prikazuje rezultat 4. vprašanja	31
Graf 5: Graf prikazuje rezultat 5. a) vprašanja	32
Graf 6: Graf prikazuje rezultat 5. b) vprašanja	32
Graf 7: Graf prikazuje rezultat 5. c) vprašanja	33
Graf 8: Graf prikazuje rezultat 5. d) vprašanja	33

1 UVOD

Sva učenki OŠ Olge Meglič, ki leži v starem mestnem jedru tik pod gradom. Do nje vodi veliko zanimivih in zgodovinsko bogatih ulic. Že večkrat sva se spraševali, kako so te ulice izgledale v preteklosti, kdo se je po njih vse sprehajal in seveda po kom so poimenovane. Pri določenih poimenovanjih sva takoj vedeli, saj je npr. naša najdaljša ulica, kjer stoji tudi naša šola, poimenovana po največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu.

Ko pa sva hoteli ugotoviti, po kom so poimenovane vse ostale ulice v centru mesta Ptuja, pa sva naleteli na težavo, saj nekaterih priimkov sploh nisva poznali.

Pri tem sva imeli občutek, da že obstaja literatura, v kateri so vse ulice mesta Ptuja predstavljene in opisane. Zato sva morali le-to pregledati knjižnici in na spletu. Po pregledu turističnih vodnikov, diplomskih nalog in ostale literature sva relativno hitro ugotovili, da ne obstaja literatura, ki bi kompleksno zajemala vse ulice našega Mesta ali katerega dela mesta z natančnimi opisi le-teh. In to je bil dovolj tehten razlog, da sva se odločili za take vrste raziskavo. Ker pa ima mesto Ptuj veliko ulic, ki sestavljajo posamezne četrti, se je bilo potrebno odločiti, v kakšno širino raziskave bova šli. Da sva se odločili za center, je enostavno za razložiti, saj je ravno center našega mesta najbolj turistično zanimiv in tudi najlepši del mesta.

Da pa ne bi ostalo le na papirju, imava namen narediti tudi poučno pot, po kateri bova najprej peljali učence naše šole in jih tako poučili o znanih osebnostih, po katerih so poimenovane naše ulice v centru mesta. Pot bova ponudili tudi ostalim šolam, katerim bova poslali tudi brošuro z zemljevidom ulic centra mesta.

1.1 Namen in cilji naloge

Najin glavni namen je bil najti odgovor na vprašanje, po kom se ulice centra mesta Ptuja imenujejo. Zavedava se, da že ostaja nekaj literature in priročnikov, v katerih so delno nekatere ulice opisane ter tudi, po kom so poimenovane, vendar celostnega opisa pa, kot sva že v uvodu zapisali, še pa ni.

V raziskovalni nalogi sva zasledovali naslednje cilje:

1. Pregledati dosedanje raziskave o ulicah mesta Ptuja.
2. Raziskati in v nalogi predstaviti, po kom (ali čem) so poimenovane ulice centra mesta.
3. Sestaviti anketo za učence naše šole (6.–9. razreda), s katero bi ugotovili, kako dobro poznajo osebe, po katerih so ulice centra mesta poimenovane.
4. Sestaviti učno pot, po kateri bi učence lahko informirali s podatki, ki so priročni in koristni v vsakdanjem življenju in so za marsikoga nepoznani.

1.2 Struktura naloge

Naloga je sestavljena iz teoretičnega in empiričnega (raziskovalnega) dela.

V teoretičnem delu sva predstavili namen in cilje naloge, metode dela ter njeno strukturo. Prav tako sva predstavili vse mestne četrti, ki mesto Ptuj sestavljajo, ter navedli vse ulice, ki posamezne mestne četrti vsebujejo.

V teoretičnem delu sva predstavili tudi rezultat raziskave o že obstoječi literaturi ulic mesta Ptuja oz. o dosedanjih raziskavah in predstavitev ptujskih ulic.

V empiričnem delu sva predstavili vse ulice mestne četrti, in sicer vsako posebej ter opisali, po kom (ali čem) je posamezna ulica poimenovana.

Prav tako sva predstavili rezultate ankete, ki sva jo izvedli med učenci od 6.–9. razreda. V ta del naloge pa spada tudi predstavitev učne poti, ki bi jo ponudili našim učencem in učencem drugih ptujskih šol in bi le-ta tako prispevala k večji prepoznavnosti našega mesta med mlado populacijo.

1.3 Hipotezi

Pri empiričnem delu naloge sva si zastavili naslednje hipoteze:

H1: Ulice v mestni četrti Center so predvsem poimenovane po književnikih.

H2: Ulice v mestni četrti Center so poimenovane predvsem po lokalnih osebnostih.

H3: Izvor imen ulic je učencem naše šole nepoznan.

1.4 Metode dela

Pri izdelavi raziskovalne naloge sva uporabili različne metode dela:

- Na začetku sva se z mentorico posvetovali, si razdelili delo ter si sestavili okvirni načrt nadaljnjega dela, saj se je bilo potrebno odločiti, katere ulice bova raziskali, da bo naloga zanimiva.
- Odšli sva tudi v knjižnico, kjer sva iskali literaturo, zbirali strokovne knjige, brošure, razne vodnike o mestu Ptuj in iz njih poiskali osnovne informacije o osebnostih, po katerih so ulice v mestni četrti Center dobile ime. Paralelno sva delali raziskavo, kaj o ptujskih ulicah v literaturi že obstaja oz. je že raziskanega.
- Pri nekaterih manj poznanih ulicah, kot je na primer Zelenikova ulica, nisva sprva ugotovili, po kom se imenuje, zato sva kontaktirali Zgodovinski arhiv Ptuj, Domoznanski oddelek knjižnice Ivana Potrča ter Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, kjer sva dobili vse potrebne podatke za nadaljnje delo.
- Vire sva iskali tudi na medmrežju.
- Nekatera poimenovanja ulic nama je bilo znano že iz šole (npr. Prešernova), pri nekaterih ulicah pa nama je bila v veliko pomoč mentorica, ki nama je povedala, kje najti podatke o posameznih osebnostih.

2 TEORETIČNI DEL

Na Ptuju imamo 8 mestnih četrti, ki jih sestavlja veliko ulic, naselij, poti in idr. Ker je vseh ulic bistveno preveč za eno raziskovalno nalogo, sva se lotili opisovanja samo ene mestne četrti, in sicer bova v empiričnem delu predstavili mestno četrt: Center. Na no odločitev je poleg že v uvodu zapisanih razlogov vplivalo med drugim tudi dejstvo, da je ta del mesta Ptuja najlepši, najbolj obiskan in tudi najzanimivejši za osnovnošolske izlete.

V tem delu naloge bo predstavljenih 7 mestnih četrti mesta Ptuja,¹ mestna četrt Center, ki je predmet raziskave, pa bo predstavljena v empiričnem delu naloge.

2.1 Mestna četrt Breg-Turnišče

V mestni četrti Breg-Turnišče, ki se razprostira na desnem bregu reke Drave, se nahajajo naslednje ulice:

Abramičeva ulica, Čehova ulica, Čopova ulica, Draženska cesta, Finžgarjeva ulica, Golobova ulica, Gromova Ulica, Gubčeva ulica, Hauptmaničeva ulica, Hreničeva ulica, Ilčeva ulica, Jezova ulica, Jurčičeva ulica, K Mitreju, Kresnikova ulica, Lazarjeva ulica, Linhartova ulica, Mariborska cesta, Mejna cesta, Mestni log, Meškova ulica, Mežanova ulica, Mlinska cesta, Na obrežju, Na postajo, Ob Dravi, Ob Studenčnici, Ob železnici, Pergerjeva ulica, Petrovičeva ulica, Poljska cesta, Pot v toplice, Povodnova ulica, Praprotnikova ulica, Prežihova ulica, Rimska ulica, Rogaška cesta, Sagadinova ulica, Seliškarjeva ulica, Selska cesta, Slekovčeva ulica, Sodnice, Spolenakova ulica, Stritarjeva pot, Suha veja, Tavčarjeva ulica, Toplakova ulica, Trajanova ulica, Trdinova ulica, Turniška ulica, Ulica Pohorskega bataljona, Ulica 1. maja, Ulica Šercerjeve brigade, Ulica Žetalskega Jožeta, Ulica 14. Divizije, Vespazijanova ulica, Zagrebška cesta, Zadrudni trg, Zidanškova ulica, Žunkovičeva ulica.

2.2 Mestna četrt Grajena

V mestni četrti Grajena so štiri naselja: Grajena, Grajenščak, Krčevina pri Vurberku, Mestni Vrh.

2.3 Mestna četrt Jezero

V mestni četrti Jezero se nahajajo naslednje ulice:

Arnuševa ulica, Belšakova ulica, Brstje, Čučkova ulica, Dornavska cesta, Hermanova ulica, K jezeru, Kerenčičeva ulica, Kogejeva pot, Macunova ulica, Mladinska ulica, Na tratah, Nova cesta, Ob Rogoznici, Ormoška cesta, Puhova ulica, Rajšpova ulica, Ribiška pot, Rogozniška cesta, Satlerjeva ulica, Severova ulica, Šeronova ulica, Špindlerjeva ulica, Štrafelova ulica, Ulica Franca Kosca, Vegova ulica, Vrtnarska pot, Wilhelмова ulica, Žnidaričevo nabrežje.

2.4 Mestna četrt Ljudski vrt

V mestni četrti Ljudski vrt se nahajajo naslednje ulice:

Arbajterjeva ulica, Bevkova ulica, Flegeričeva ulica, Frankovičeva ulica, Hercogova ulica, Kajuhova ulica, Kariževa ulica, Kraigherjeva ulica, Krambergerjeva pot, Langusova ulica, Levstikova pot, Ljudski vrt, Meglova pot, Natašina pot, Obrtniška ulica, Osojnikova cesta (hišne št. 10, 29), Osterčeva ulica,

¹ Podatke o ulicah vseh mestnih četrti sva črpali iz spletne strani <http://www.ptuj.si/pp/vpo.htm>.

Peršonova ulica, Potrčeva cesta (hišne št. 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 55/a, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 61/a, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70), Rabelčja vas, Rimska ploščad, Švajgerjeva ulica, Trubarjeva ulica, Ul. Anice Kaučević, Ul. Augusta Hlupiča, Ul. Jožefe Lackove (hišne št. 33, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 44/a, 45, 45/a, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53), Ul. Lackove čete, Ul. Stanka Brenčiča, Ul. 25. maja, Ul. 5. Prekomorske, Vodova ulica, Volkmerjeva cesta (hišne št. 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 40, 41, 42, 47, 50, 53, 54, 55, 74, 80), Zoisova pot, Žgečeva ulica, Župančičeva ulica, Na Jasi, Murščeva ulica.

2.5 Mestna četrt Panorama

V mestni četrti Panorama se nahajajo naslednje ulice:

Črtkova ulica, Čufarjeva ulica, Gajzerjeva ulica, Klepova ulica, Krčevina pri Ptuju, Maistrova ulica (hišne št. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 42, 44, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 62, 66), Orešje, Pivkova ulica, Reševa ulica, Štuki, Ul. Vide Alič, Vičava, Volkmerjeva cesta (hišne št. 25, 26, 31, 33, 75, 77, 79), Zavčeva ulica, Ul. Kneza Koclja, Kettejeva ulica, Sovretova pot.

2.6 Mestna četrt Rogoznica

V mestni četrti Rogoznica se nahajajo naslednje ulice:

Kicar, Pacinje, Podvinci, Spodnji Velovlek, Anželova ulica, Cesta 8. Avgusta, Čarmanova ulica, Frasova ulica, Gomilšakova ulica, Kokolova ulica, Kratka ulica, Nova vas pri Ptuju, Prečna pot, Slovenskogoriška cesta, Svržnjakova ulica, Ulica Anice Kolarič, Ulica Jožefe Lackove, Zechnerjeva ulica, Žabjak.

2.7 Mestna četrt Spuhlja

V mestni četrti Spuhlja se nahajajo naslednje ulice: Zgornji konec, Sigec, Koče. Ostale hišne številke so poimenovane po četrti Spuhlja.

2.8 Dozdajšnje raziskave

Kot sva že v uvodu povedali, je bilo pred začetkom raziskovalne naloge preučiti in pregledati literaturo o dosedanjih raziskavah ptujskih ulic, saj nisva želeli povzemati, prepisovati oz. da bi bila naloge nerelevantna.

Tako sva ugotovili, da obstaja literatura o ptujskih ulicah, vendar je pomanjkljiva. V glavnem gre za razprave in raziskave o nekaterih – najprepoznavnejših ptujskih ulicah, o zgodovini ali o spremembah poimenovanja le-teh. Prav tako sva raziskali, da so ponekod predstavljene najznamenitejše stavbe posameznih ulic. Zato sva se nato odločili, da podava pregled in kratek opis ulic centra mesta, kjer se bova predvsem osredotočili, po kom so poimenovane, kaj so bile osebnosti po poklicu ali funkciji ter ali osebnosti izhajajo in lokalnega okolja ali vseslovenskega - morda celo tujega.

Spodaj so predstavljene le nekatere razprave:

1. Razprava ***Ulice in trgi Ptuja*** ima predstavljene nekatere ulici, vendar ne govori, po kom so poimenovane, ampak gre v zgodovino, kje se posamezna ulica razprostira, katere pomembne hiše so v posamezni ulici, kdo je bi le-teh lastnik idr. (www.ptuj.si/API/download.php?fid=4727).

2. Na spletni strani MO Ptuj so zgolj fotografije nekaterih ptujskih ulic (<http://www.ptuj.info/index.php/sl/ptuj/galerija-slik-ptuja/mestne-ulice.html>).
3. V diplomskem delu Romane Breznik z naslovom **Ulice in trga Ptuja** (2011) so predstavljene nekatere ulice in trgi Ptuja, katerih izvor imena je povezan z osebnostmi ali znamenitostmi, ki so zaznamovale mesto ali bližnjo okolico. Podane so splošne značilnosti Mestne občine Ptuj ter njen geografski oris. Predstavljeni so nekateri posamezniki, po katerih se ulice imenujejo.
4. V razpravi **Ptuj: starodavno mesto ob Dravi** ni v celoti predstavljenih vseh ulic mestne četrti Ptuja.
5. V razpravi Jakoba Emeršiča **Ptujske ulice danes, včeraj ... jutri (?)** so predstavljene le nekatere ptujske ulice in njihova zgodovina.

3 EMPIRIČNI DEL

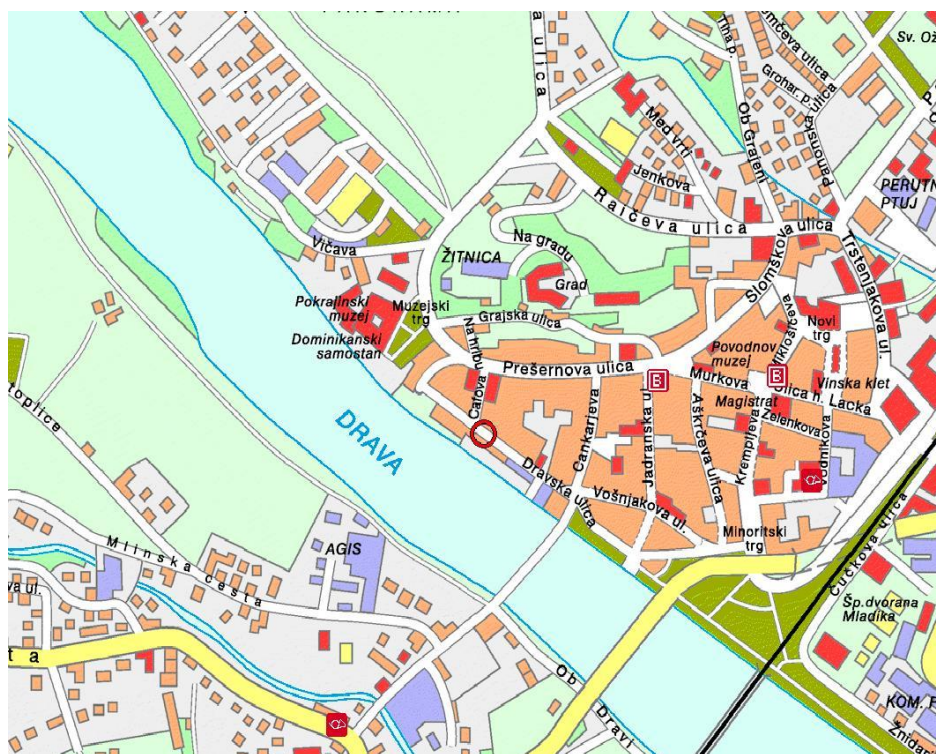
V empiričnem delu se bova ukvarjali z analizo ulic mestne četrti Center ter tako poskusili ugotoviti, po kom ali čem so ulice poimenovane. Predvsem naju bodo zanimala osebnosti, na podlagi katerih bova lahko potrdili ali ovrgli najini hipotezi:

H1: Ulice v mestni četrti Center so predvsem poimenovane po književnikih.

H2: Ulice v mestni četrti Center so poimenovane predvsem po lokalnih osebnostih.

V mestni četrti Center, ki se nahaja v centru mesta Ptuja in zajema stari del mesta okrog gradu in znanih javnih zgradb (knjižnica, mestna hiša, kino, gledališče idr.), se nahajajo naslednje ulice:

Aškerčeva ulica, Cafova ulica, Cankarjeva ulica, Ciril–Metodov drevored, Cvetkov trg, Dravska ulica, Erjavčeva pot, Grajska ulica, Gregorčičev drevored, Groharjeva pot, Jadranska ulica, Jenkova ulica, Krempljeva ulica, Kvedrova ulica, Maistrova ulica (hišne št. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18), Med vrti, Mestni trg, Miklošičeva ulica, Minoritski trg, Murkova ulica, Muzejski trg, Na gradu, Na hribu, Novi trg, Ob Grajeni, Osojnikova cesta (hišne št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 21, 22, 25, 26, 27), Panonska ulica, Potrčeva cesta (hišne št. 1, 1A, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 9A, 10, 11, 11A, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 19A, 20, 21, 21A, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 50A, 52, 54), Raičeva ulica, Remčeva ulica, Slomškova ulica, Slovenski trg, Tiha pot, Trstenjakova ulica, Ulica heroja Lacka, Ulica Viktorina Ptujskega, Vičava (hiše št. 1, 2, 3, 4), Vodnikova ulica, Volkmerjeva cesta (hiše št. 5, 7, 9, 10, 11, 15, 19), Vošnjakova ulica, Vrazov trg, Zelenikova ulica.

Slika 1: Zemljevid mestne četrti Center.
(Vir: Breznik: *Ulice in trgi mesta Ptuja*, 2011).

3.1 Aškerčeva ulica

Aškerčeva ulica se nahaja ob koncu vzhodnega Slovenskega trga vse do Drave. Poimenovana je po **Antonu Aškercu** – slovenskem pisatelju in pesniku. Rodil se je 9. januarja v bližini Rimskih Toplic, umrl pa 10. junija 1912. Sprva je pisal lirske, nato pa se je začel posvečati predvsem epskim pesmim. Ena izmed njegovih najpomembnejših oz. znanih del je cikel pesmi *Stara Pravda*. Med drugimi je napisal tudi *Anka*, *Celjska romanca*, *Brodnik* itd. Izdal je tudi svojo pesniško zbirko *Balade in romance* leta 1890. Učenci ga poznamo predvsem po epski pesmi *Kronanje v Zagrebu* (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 30).

Slika 2: Anton Aškerc

(Vir:

https://www.google.si/search?q=anton+aškerc&biw=849&bih=930&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwipmImSx73LAhWllpoKHU7vC7gQ_AUIBigB#imgrc=6jYdcXnyINavYM%3A).

3.2 Cafova ulica

Cafova ulica je dobila ime po jezikoslovcu **Oroslavu Cafu** (13. april 1814 – 3. julij 1874), ki se je ukvarjal z pesništvom, med drugim pa je bil tudi duhovnik. Že v osnovni šoli je bil zelo delaven in se kasneje osredotočil na jezikoslovje, predvsem na poznavanje slovanskih jezikov. Po naravi je bil bolj tih in občutljiv človek, kar ga je privedlo tudi do tragičnega konca, ko si je na Ptujju zaradi umskih motenj sam vzel življenje (https://sl.wikipedia.org/wiki/Oroslav_Caf).

Slika 3: Oroslav Caf

(Vir:

https://www.google.si/search?q=oroslav+caf&biw=849&bih=930&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwi3llf_x73LAhUsD5oKHdenAr0Q_AUIBygC#imgrc=gerbJBCjnw_UYM%3A).

3.3 Cankarjeva ulica

Cankarjeva ulica se imenuje po slovenskemu dramatik, pisatelju, esejistu ter pesniku Ivanu Cankarju. Napisal je številna prozna dela (*Vinjete, Knjiga za lahkomišelné ljudi, Tujci, Nina ...*), nekaj dram (*Romantične duše, Kralj na Betajnovi ...*) ter edino pesniško zbirko *Erotika*. Ulica se je dolgo časa imenovala Traggasse, nato pa se je preimenovala v Spitalgasse, saj je ta ulica pripeljala do špitala.² Učencem je Cankar najbolj poznan po zbirki *Moje življenje*, v kateri se nahajajo *Mater je zatajil, Skodelica kave* idr. (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 41).

Slika 4: Ivan Cankar
(Vir:

https://www.google.si/search?q=ivan+cankar&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjD4oWj3bvLAhXqCpoKHfyAALkQ_AUIBigB).

3.4 Ciril-Metodov drevored

Ulica se imenuje po bratih Cirilu in Metodu, misijonarjih, ki sta slovela po pokristjanjevanju Slovanov tudi na našem ozemlju (Metod: 812–815, † 6. april 885, Ciril: 826–827, † 869, Rim). Ob krstu so ju poimenovali Mihael in Konstantin. Starejši brat je prestopil v bogoslužje, kjer je dobil tudi ime Metod, mlajši Konstantin pa je postal knjižničar (Grafenauer, 1973, str.44–54).

Slika 5: Ciril in Metod
(Vir:

https://www.google.si/search?q=ciril+in+metod&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjyxOGu3bvLAhWqDZoKHZ5yD7kQ_AUIBigB#imgrc=fD4DsOy_Zf_3zM%3A).

² Špital – bolnica.

3.5 Cvetkov trg

Franc Cvetko (1779–1859) je bil duhovnik, leksikograf ter narodni buditelj. Vsaj že 1811 je začel zbirati gradivo za slovenski slovar. Leta 1812 pripravil oceno Šmigočeve slovnice, ki jo je tik pred 30. marcem 1813 poslal Kopitarju, kateremu je tudi obljubil etnografski popis ljutomerskih Slovencev. Bil je znan slovenski govornik, ki je vzbudil pozornost pri graškem listu »Der Aufmerksame«. Pridige si je skrbno sestavljal in zapisoval. Ljubil je pesništvo, za katero se je navdušil že v šolskih letih. Napisal je več pesmi, vendar pa je imel izmed vseh vzhodnoštajerskih verzifikatorjev (kdor kleplje verze, rimač) tiste dobe najmanj literarnih ambicij (<http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi163223/>).

Od njega žal ne obstaja nobena fotografija ali drug slikovni material.

3.6 Dravska ulica

Dravska ulica se je v do leta 1491 imenovala »vicus cerdonum« (Svinjski trg), saj so tam prebivali predvsem mesarji, kasneje pa »Ledergasse« (Usnjarska četrť). Sedaj se imenuje po reki Dravi, s katero ulica teče vzporedno.

3.7 Erjavčeva pot

Erjavčevo pot imenujemo po Franu Erjavcu (rodil se je 9. september 1834 v Ljubljani, umrl pa 12. januarja 1887). Erjavec se je dokazoval že v osnovni šoli in kasneje v srednji šoli na področju naravoslovja. Kasneje je odšel študirat na Dunaj, med samim delom pa je rad tudi raziskoval. Potoval je po tujih deželah (Češka, Pariz, Švica ...), vendar je raziskoval tudi v domovini, predvsem živalstvo. Na svojih potovanjih je dobil tudi navdihe za kasnejše opise, katerih najbolj znana sta Mravlja in Žaba (https://sl.wikipedia.org/wiki/Fran_Erjavec).

Slika 6: Fran Erjavec

(Vir:

https://www.google.si/search?q=fran+erjavec&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjJ3InT3rvLAhWsDpoKHeYuAM4Q_AUIBigB#imgrc=xl8Mf8JdV5de6M%3A).

3.8 Grajska ulica

Ulica se imenuje po gradu, saj leži tik pod gradom v starem mestnem jedru in poteka do obzidja.

3.9 Gregorčičev drevored

Gregorčičev drevored se imenuje po pesniku Simonu Gregorčiču (1844–1906). Pesmi je začel pisati že v mladih letih, objavljati pa jih je začel kot osmošolec. Zanimali so ga klasični jeziki, vendar zaradi

pomanjkanja denarja ni mogel študirati. Postal je duhovnik, vendar ni nehal s pesništvom. Njegova dela so objavljali v reviji *Zvon*, *Slovenskem glasniku* itd. Izdal je tudi tri pesniške zbirke z naslovom *Poezije*. Učencem najbolj znana je pesem *Soči* (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 26).

Slika 7: Simon Gregorčič

(Vir:

https://www.google.si/search?q=simon+gregorčič&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjUwfv037vLAhVij5oKHcCnB9EQ_AUIBigB#imgrc=-WYbNszjKQgGuM%3A).

3.10 Groharjeva pot

Groharjeva pot se imenuje po slikarju Ivanu Groharju, rojenemu leta 1867 v Spodnji Gorici. Že kot majhen otrok je kazal nekakšen talent in zanimanje za slikarstvo, vendar pa se ni mogel nadaljnjo izobraževati, saj so imeli denarno stisko in je živel kot revež. Ker pa je bila sreča na njegovi strani, se je s pomočjo duhovnika zaposlil pri cerkvenem slikarju. Deloval je tudi v Zagrebu, vendar je njegovo ustvarjanje prekinil vpoklic v vojsko. Kasneje je nadaljeval šolanje v Gradcu ter se odpravil na Dunaj, kjer je izpeljal tudi nekaj uspešnih razstav (<http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi216694/>).

Slika 8: Ivan Grohar

(Vir:

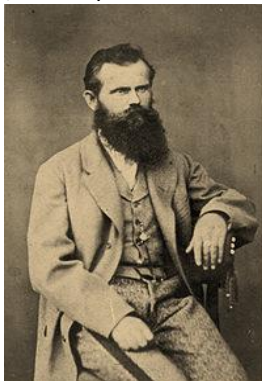
https://www.google.si/search?q=ivan+grohar&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKewioh8y537vLAhWHmHIKHRJWBIDQ_AUIBigB#imgrc=FDk6pP6zcWygQM%3A).

3.11 Jadranska ulica

V Jadranski ulici, ki se vije od konca Prešernove ulice, so v preteklosti živeli Judje. Posledično se je ulica imenovala Judengasse. Ker pa so žide kmalu izgnali iz mesta, so ulico preimenovali v Allerheiligengasse ali t. i. ulico Vseh svetnikov. Danes se imenuje po Jadranu ali Jadranskem morju.

3.12 Jenkova ulica

Jenkova ulica se imenuje po pisatelju in pesniku Simonu Jenku (27. oktober 1835–18. oktober 1869). Na željo staršev je šel za duhovnika, vendar je kaj kmalu izstopil iz bogoslužja. V nadaljnjem življenju je odšel študirat filozofijo na Dunaj, v čemer tudi ni bil prav uspešen, zato je nadaljeval s pesništvom. Svoje pesmi je redil v pesniško zbirko z naslovom *Pesmi*. Pisal je tudi prozo (*Tilka, Jeprški učitelj*). Ker je dobil kasneje negativen odziv je nehal ustvarjati in se posvetil delu kot odvetnik, v katerem je bil tudi uspešen (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 20).

Slika 9: Simon Jenko

(Vir:

https://www.google.si/search?q=simon+jenko&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwip_aTT4LvLAhWFI3IKHQalAAAQ_AUIBigB#imgrc=qZSbHsZBLpvhUM%3A).

3.13 Krempljeva ulica

Krempljeva ulica se drugače imenuje tudi Kremplova ulica, katero ime izvira iz priimka Antona Krempla (1790–1844), zgodovinarja, narodnega buditelja, pisatelja ter duhovnika. Pisal je pesmi, molitve, pridige in tudi kakšne učbenike. Prav tako je napisal eno izmed prvih najboljsežnejših zgodovinskih knjig v slovenščini *Dogodivščine štajerske zemlje* (Debeljak, 2010).

Slika 10: Anton Krempel

(Vir:

https://www.google.si/search?q=anton+krempel&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi80tLA4bvLAhWL83IKHcAGBWAQ_AUIBigB#imgrc=SL2KZl7x3X1AVM%3A).

3.14 Kvedrova ulica

Kvedrova ulica se imenuje po Dušanu Kvedru (1915–1966). Bil je komunist, partizan, slovenski in španski borec, general, komisar, prvoborec ter navsezadnje narodni buditelj. Španski borec ga imenujemo zato, ker se je udeležil španske državljanske vojne, nato pa bil zaprt v taboriščih.

Slika 11: Dušan Kveder

(Vir:

https://www.google.si/search?q=dušan+kveder&biw=1920&bih=930&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKewjlte7_4bvLAhWn_HIKHcH2A04Q_AUIBigB#imgrc=a3ftwI54yEvBhM%3A)

3.15 Maistrova ulica

Maistrova ulica (hišne št. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) se imenuje po Rudolfu Maistru (1874–1934). V Mariboru so ga imenovali kot stalnega poveljnika okrožnega poveljstva Maribor. Bil je tudi eden največjih borcev za severno mejo.

Slika 12: Rudolf Maister

(Vir:

https://www.google.si/search?q=rudolf+maister&biw=1920&bih=930&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwiXzabV5LvLAhUrOJoKHRgiD7kQ_AUIBigB#imgrc=acrSU5YMX6ZzMM%3A).

3.16 Med vrti

Ulica med vrti se imenuje tako zato, ker poteka med vrti.

3.17 Miklošičeva ulica

Miklošičeva ulica se je nekoč imenovala Bavarska ulica, sedanjo ime pa je dobila po slovenskem slavistu, jezikoslovcu in filologu Francu Miklošiču (181–1891). Osnovno šolo je obiskoval v Ljutomeru, gimnazijo pa v Mariboru in Varaždinu. Franc Miklošič pa velja za enega najuspešnejših slovenskih slavistov vseh časov. Zaradi smrti Jerneja Kopitarja je postal cenzor za slovanske, romunske in grške knjige (https://sl.wikipedia.org/wiki/Franc_Miklo%C5%A1i%C4%8D).

Slika 13: Franc Miklošič

(Vir:

https://www.google.si/search?q=franc+miklošič&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwiyg53n9r3LAhVJrRoKHQFTDpQQ_AUIBigB#imgrc=4R50wjdhva0eEM%3A).

3.18 Murkova ulica

Murkova ulica je dobila ime Matiju Murku (1861–1952), literarnem in kulturnem zgodovinarju, etnologu, slavistu in uredniku. Rodil se je na Ptujju, kjer je prav tako obiskoval osnovno šolo ter nižje razrede gimnazije. S šolanjem je nadaljeval v Mariboru, študij pa je obiskoval na Dunaju. Po končanem študiju je začel z delom profesorja, in sicer na začetku rednega profesorja tudi na fakulteti. Zraven svojega poklica pa je tudi pisal, predvsem na področju zgodovine, prav tako pa je bil urednik revije *Slavia* (Stanonik, 2002, 405–408).

Slika 14: Matija Murko

(Vir:

https://www.google.si/search?q=matija+murko&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjb_ZCK5rvLAhWCApoKHeStC8IQ_AUIBigB#imgrc=UrJGesAjqfx8FM%3A).

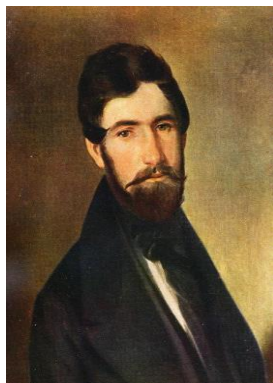
3.19 Na gradu

Ulica Na gradu se samoumevno imenuje po ptujski najprepoznavnejši zgradbi – gradu, saj se razprostira na gradu.

3.20 Vrazov trg

Vrazov trg je poimenovan po Stanku Vrazu, njegovo pravo ime je Jakob Fras. Rodil se je 30. junija 1810 v Cerovcu, umrl pa 20. maja leta 1851. Hotel se je uveljaviti kot slovenski pesnik. Zapisoval je domače

ljudske pesmi in napeve, študiral svetovno ljudsko in umetno poezijo. Bil je učenec Antona Krempla (Debeljak, 2010).

Slika 15: Stanko Vraz

(Vir:

https://www.google.si/search?q=stanko+vraz&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjV5erc6LvLAhXIJJoKHQCLBbwQ_AUIBigB#imgrc=6ZAHGcIFx7bqOM%3A).

3.21 Na hribu

Ulica je poimenovana geografsko – ker teče po hribu, je po njem dobila tudi ime.

3.22 Novi trg, Mestni trg, Minoritski trg, Muzejski trg

Trgi nimajo posebnega poimenovanja, zato niso predmet raziskave.

3.23 Ob grajeni

Ulica Ob Grajeni se imenuje po potoku Grajena.

3.24 Osojnikova cesta

Cesta, ki le delno spada v mestno četrt Center (hišne št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 21, 22, 25, 26, 27) je poimenovana po borcu OF, soustanovitelju Lackove čete v Slovenskih goricah Francu Osojniku, ki se je pridružil Ruški četi in si tu nadel ime Kostja. Po ustanovitvi Pohorskega bataljona je bil kot borec poslan na teren v Slovenske gorice, kjer je bil izdan in ubit konec leta 1942 <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/osojnik-franc/376/>.

Slika 16: Franc Osojnik

(Vir:

https://www.google.si/search?q=franc+osojnik&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwji4fXxwL3LAhXJBZoKHxtjCbWQ_AUIBigB#imgrc=XM_dMs2nFE9ZFM%3A).

3.25 Panonska ulica

Ulica je dobila verjetno ime po besedi »panonski«, ki pomeni ravninski svet s svojstvenimi značilnostmi.

3.26 Potrčeva cesta

Ulica, ki delno spada v mestno četrt Center (hišne št. 1, 1A, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 9A, 10, 11, 11A, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 19A, 20, 21, 21A, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 50A, 52, 54), se imenuje po humanistu, zdravniku ter politiku dr. Jožetu Potrču. Rodil se je leta 1903 v Vintarovcih, umrl pa leta 1963 v Ljubljani. Po njem je imenovana tudi Splošna bolnišnica Ptuj (Potrč, 1983, 435).

Slika 17: Jože Potrč

(Vir:

https://www.google.si/search?q=jože+potrč&biw=1911&bih=929&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwi4tO8ob7LAhWLRQKHf9oDAoQ_AUIBigB#imgsrc=loVZJr_WKRjsbM%3A).

3.27 Prešernova ulica

Prešernova ulica se imenuje po največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi in umrl 8. februarja 1849 v Kranju, na ta datum praznujemo Slovenci. Učenci ga poznajo po *Turjaški Rozamundi*, *Povodnem možu*, *Krstu pri Savici* idr. (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 14).

Slika 18: France Prešeren

(Vir:

https://www.google.si/search?q=france+prešeren&biw=1911&bih=929&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwj0unkob7LAhUJUBQKHTcCT4Q_AUIBigB#imgsrc=XZLaLV0A89coaM%3A).

3.28 Raičeva ulica

Do leta 1945 se je ulica imenovala Herbersteinstrasse. Ime je dobila po plemiški rodbini Herberstein, ki so bili lastniki Ptujskega gradu od druge polovice 19. stoletja. Raičeva ulica pa se imenuje po narodnem buditelju Božidarju Raiču. Rojen je bil leta 1827 v Ormožu, umrl pa je leta 1886 v Ljubljani. Njegovo prvo ime je bilo Matheus Reich oz. po naše Matija Raič, vendar si ga je kasneje spremenil.

Slika 19: Božidar Raič

(Vir:

https://www.google.si/search?q=božidar+raič&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKewilt3SwL3LAhUL_XIKHcaIChMQ_AUIBigB#imgrc=QjSYGcYyapyZM%3A).

3.29 Remčeva ulica

Ulica je poimenovana po Alojziju Remcu, bil je pisatelj, odvetnik, dramatik in navsezadnje tudi ptujski župan. Ta položaj je opravljal do nemške okupacije leta 1941, ko so ga aretirali. Rodil se je 10. aprila leta 1886 v Trstu in umrl 21. novembra leta 1952 na Ptuju. Že v srednji šoli je Alojzij Remec začel pisati poezijo, kasneje pa se je posvetil še prozi in dramatici (Kajzovar, 2008).

Slika 20: Alojzij Remec

(Vir:

https://www.google.si/search?q=alozij+remec&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjk1Z-6wr3LAhUIMZoKHeQrC8wQ_AUIBigB#imgrc=n0uXC1-mLrp4XM%3A).

3.30 Slomškova ulica

Slomškova ulica je dobila ime po Antonu Martinu Slomšku. Rojen je bil 26. novembra leta 1800 v vasi imenovani Uniše, ki se nahaja v občini Šentjur. Umrl pa je 24. septembra 1862 v Mariboru. Bil je rimokatoliški duhovnik, škof, pesnik, svetnik in pedagog.

Slika 21: Anton Martin Slomšek

(Vir:

https://www.google.si/search?q=anton+martin+slomšek&biw=1920&bih=930&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKewjWszJwr3LAhUCQpoKHdzuDL8Q_AUIBigB#imgrc=jwpNew7_bcGTM%3A)

3.31 Slovenski trg

Trg ima nacionalno poimenovanje po državi in narodu.

3.32 Tiha pot

Ulica se imenuje zaradi starega pokopališča, je ulica miru in tišine.

3.33 Trstenjakova ulica

Trstenjakova ulica se imenuje po Antonu Trstenjaku, slovenskemu filozofu, antropologu, psihologu in teologu. Rojen je bil 8. januarja 1906 v Rodmoščih pri Gornji Radgoni in umrl 29. septembra 1996, v Sloveniji.

Slika 22: Anton Trstenjak

(Vir:

https://www.google.si/search?q=anton+trstenjak&biw=1920&bih=930&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKewiB_73dwr3LAhWIIJoKHSNhA7sQ_AUIBigB#imgrc=LmqA1oFPGPM2AM%3A)

3.34 Ulica heroja Lacka

Ulica je dobila ime po slovenskem partizanu in narodnem heroju Jožetu Lacku. Rodil se je 17. novembra 1894 v Kicarju, umrl pa 18. avgusta 1942 na Ptuju, saj so ga ujeli Nemci in ga mučili, da je v zaporu umrl (Rojic, 1963).

Slika 23: Jože Lacko

(vir:

https://www.google.si/search?q=jože+lacko&biw=1920&bih=930&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjg9vuQw73LAhWqFZoKHf6hBs0Q_AUIBigB#imgrc=DRDCcevp5lvBAM%3A)

3.35 Ulica Viktorina Ptujskega

Ulica Viktorina Ptujskega se imenuje po sv. Viktorinu ptujskemu, petovionskem škofu, ki je ob koncu 3. in v prvih letih 4. stoletja vodil krščansko skupnost v rimskem mestu. Osnovni podatki o njem niso točno znani, zato si noben biograf ne upa postaviti datuma njegovega rojstva. Znan je podatek, da se je rodil na Ptuju in umrl 2. novembra 303 mučeniške smrti ob Dioklecijanovem preganjanju kristjanov. Dioklecijanovo preganjanje je bila zadnja in najhujša faza preganjanja kristjanov v Rimskem imperiju (https://sl.wikipedia.org/wiki/Dioklecijanovo_preganjanje).

Slika 24: Viktorin Ptujski

(Vir:

https://www.google.si/search?q=viktorin+ptujski&biw=1911&bih=929&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwif5tzsm77LAhWICpoKH_aODrsQ_AUIBigB#imgrc=zibuxrW_iplezM%3A)

3.36 Vičava (hiše št. 1, 2, 3, 4)

Od kod izhaja beseda »vičava«, nisva mogli ugotoviti. Predvidevava pa, da ima mogoče navezavo na besedo »višava«, ker se to področje zvišuje v hrib.

3.37 Vodnikova ulica

Vodnikova ulica se imenuje po slovenskem pesniku, jezikoslovcu, duhovniku, časnikarju in redovniku Valentinu Vodniku. Rodil se je 3. februarja 1758 v tako imenovani Zgornji Šiški v Ljubljani in umrl 8. januarja 1819 v Ljubljani. Po njem se imenuje tudi Vodnikov trg v Ljubljani, kjer najdemo tudi njegov spomenik; Vodnikov trg v Mariboru in Piranu in še bi lahko naštevali. Napisal je prvo slovensko pesniško zbirko *Pesme za pokušino* ter nam učencem predobro poznani *Dramilo* in *Moj spomenik* (Grafenauer, Suhodolčan, 1983, str. 13).

Slika 25: Valentin Vodnik
(Vir:

https://www.google.si/search?q=valentin+vodnik&biw=1911&bih=929&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjWrZLunL7LAhWoHJoKHeBDBLQQ_AUIBigB#imgrc=XzchbLJFzdCozM%3A).

3.38 Volkmerjeva cesta

Volkmerjeva cesta (hiše št. 5, 7, 9, 10, 11, 15, 19) se imenuje po slovenskem duhovniku, vzgojitelju, pesniku, pisatelju, prevajalcu, narodnem buditelju in skladatelju Leopoldu Volkmerju. Rodil se je 13. oktobra 1741 v Ljutomeru in umrl 7. februarja 1816, v Destrniku.

Od Leopolda Volkmerja žal ne obstaja nobena fotografija ali drug slikovni material.

3.39 Vošnjakova ulica

Vošnjakova ulica se imenuje po Josipu Vošnjaku, slovenskemu politiku, zdravniku in pisatelju. Rodil se je 4. januarja 1834, v Šoštanju, umrl pa 21. oktobra 1911, v Slovenski Bistrici.

Slika 26: Josip Vošnjak
(vir:

https://www.google.si/search?q=josip+vošnjak&biw=1911&bih=929&source=lnms&tbn=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwii0ZCxor7LAhUJtRQKHUcUDMIQ_AUIBigB#imgrc=ZVxZFxf OTWcM%3A).

3.40 Zelenikova ulica

Prof. jezikoslovja Josip Zelenik (27.1.1846-25.2.1910) je bil rodoljub, ustanovitelj čebelarkega društva, soustanovitelj posojilnice, čitalnice sv. Cirila in Metoda, pevskega zbora, Sokola in član šolskih svetov. Osnovno šolo je končal v Destrniku, gimnazijo v Mariboru, univerzo pa na Dunaju. V krajevnem leksikonu Slovenije (Lj, 1980) na str. 404 je podatek, da je bil narodni delavec, ki se je na Ptujju vodilno udeleževal v slovenskih društvih in gospodarskih ustanovah. V posojilnem in hranilnem društvu Ptuj je bil od leta 1891 do smrti načelnik, od leta 1892 pa tudi blagajnik www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-PBGDYBBP/2f5aeff7.../PDF).

Od njega žal ne obstaja nobena fotografija ali drug slikovni material.

3.41 Rezultat raziskave

Raziskava o poimenovanju ulic mestne četrti Center je pripeljala do naslednjih ugotovitev, kar je razvidno iz spodnje tabele:

ULICA	PO KOM JE POIMENOVANA	KAJ JE BIL
Aškerčeva ulica	Anton Aškerc	književnik
Cafova ulica	Oroslav Caf	pesnik, duhovnik, jezikoslovec
Cankarjeva ulica	Ivan Cankar	književnik
Ciril–Metodov drevored	Ciril in Metod	duhovnika
Cvetkov trg	Franc Cvetko	narodni buditelj
Erjavčeva pot	Fran Erjavec	naravoslovec
Gregorčičev drevored	Simon Gregorčič	književnik
Groharjeva pot	Ivan Grohar	slikar
Jenkova ulica	Simon Jenko	književnik
Krempljeva ulica	Anton Krempl	duhovnik in zgodovinar
Kvedrova ulica	Dušan Kveder	politik
Maistrova ulica	Rudolf Maister	narodni heroj
Miklošičeva ulica	Franc Miklošič	jezikoslovec
Murkova ulica	Matija Murko	jezikoslovec
Osojnikova cesta	Franc Osojnik	narodni heroj
Vrazov Trg	Stanko Vraz	pesnik
Potrčeva cesta	Jože Potrč	zdravnik in politik
Raičeva ulica	Matija Raič	narodni buditelj
Prešernova ulica	France Prešeren	književnik
Remčeva ulica	Alojzij Remec	književnik in župan
Slomškova ulica	Anton Martin Slomšek	teolog in pesnik
Trstenjakova ulica	Anton Trstenjak	filozof in teolog
Ulica heroja Lacka	Jože Lacko	narodni heroj
Ulica Viktorina Ptujškega	Viktorin Ptujski	duhovnik, škof
Vodnikova ulica	Valentin Vodnik	pesnik
Volkmerjeva cesta	Leopold Volkmer	književnik
Vošnjakova ulica	Josip Vošnjak	književnik
Vrazov trg	Stanko Vraz	književnik - pesnik
Zelenikova ulica.	Josip Zelenik	jezikoslovec

1. Največ oseb, po katerih so ulice poimenovane, so književniki, med katerimi prevladujejo pesniki.
2. Od vseslovenskih književnikov so France Prešeren, Simon Gregorčič, Valentin Vodnik – književniki, katerih poimenovanja ulic najdemo tudi drugod po Sloveniji.
3. Na vprašanje, od kod so osebnosti, po katerih so ulice poimenovane, sva ugotovili, da je kar 17 oseb iz širšega lokalnega okolja, nekaj jih je pa iz vseslovenskega okolja.
4. Ugotovili sva, da sta prava domačina – Ptujčana zgolj Viktorin Ptujski in Matija Murko.
5. Nobena ulica se ne poimenuje po Ivanu Potrču, kar se nama je zdelo nerazumevajoče, saj spada med največje slovenske socialne realiste
6. Nobena ulica ni poimenovana po ženski.

Rezultati raziskave so nama razkrili sliko o poimenovanjih ulic mestne četrti Center ter naju navdihnili raziskati še tudi ostale četrti, kar bi nama prineslo celostni odgovor na vprašanje, po kom so poimenovane ptujske ulice. Vprašanje, ki se nama že danes poraja, je, ali bi bile ugotovitve enake oz. ali so tudi v ostalih četrtih ulice pretežno poimenovane po slovenskih književnikih. O tem pa prihodnjič.

4 ANKETA

Ker sami nisva vedeli, po kom so določene ulice v centru mesta poimenovane, sva predvidevali, da najini sošolci in drugi učenci naše šole tega prav tako ne vejo. Zato sva pripravili anketo z le nekaj ključnimi vprašanji:

ANKETA

Pozdravljeni! Sva učenki 8. razreda, Monja in Maša, in pripravljava raziskovalno nalogo na temo Po kom so poimenovane ulice Ptuja. Ker sva hotele izvedeti, ali so vam poimenovanja ulic v centru Ptuja znane, vas prosiva, da odgovorite na spodnja vprašanja, saj nama boste s tem zelo pomagali.

1. V kateri ulici leži naša šola? _____

2. Po kom se ta ulica imenuje? _____

3. Po kom misliš, da je poimenovana Groharjeva ulica? (pravilno obkroži).

a) politiku b) slikarju c) književniku

4. Po kom meniš, da so ulice večinoma poimenovane?

a) književnikih c) narodnih buditeljih

b) politikih d) športnikih

5. Kaj misliš, kaj so bili spodnji gospodje po poklicu ali funkciji, da so po njih poimenovali ulico?

a) Josip Zelenik: _____ b) Anton Krempel: _____

c) Ivan Cankar: _____ d) Rudolf Maister: _____

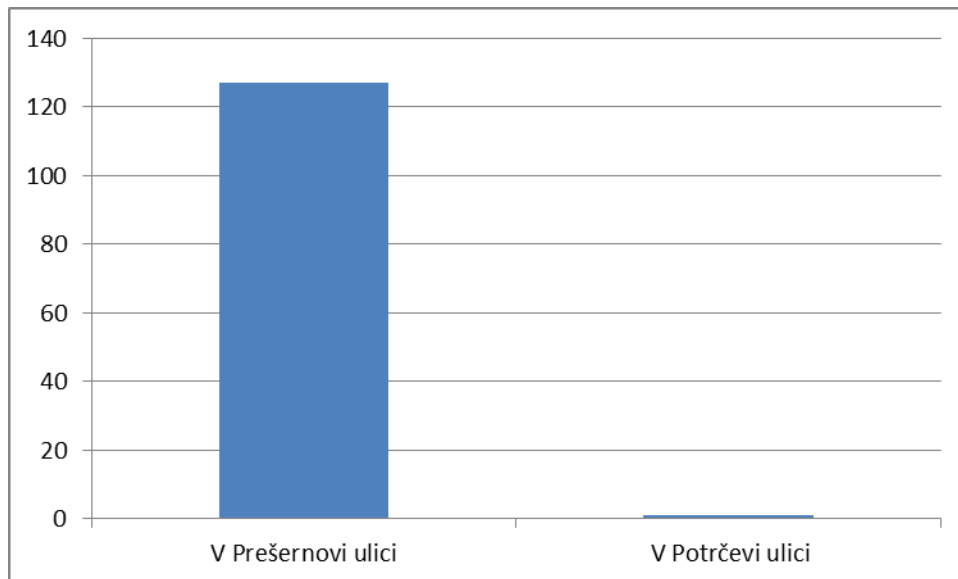
Hvala

4.1 Rezultati ankete

Zgornjo anketo sva izvedli pri učencih od 6. do 9. razreda (130 učencev).

V nadaljevanju je prikazano vsako vprašanje iz ankete posebej ter odgovori oz. rezultati. Odgovore sva za vsako nalogo posebej prikazali z grafom, saj sva tako dobili večjo preglednost.

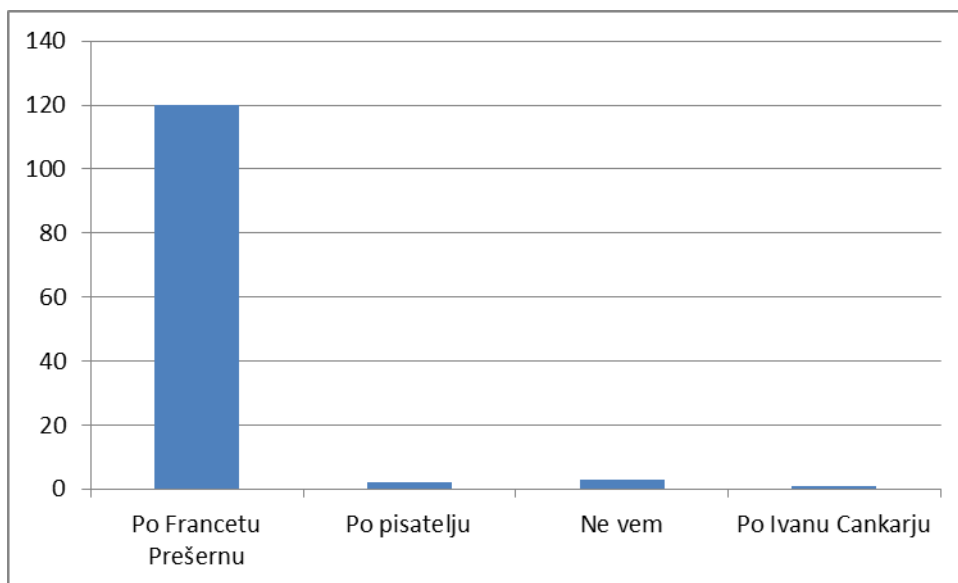
1. V kateri ulici leži naša šola?

Graf 1: Graf prikazuje rezultat 1. vprašanja.

Ugotovitev: Na to vprašanje je kar 99% učencev odgovorilo pravilno, kar sva tudi pričakovale, saj smo v šoli večkrat izvajali kulturne dneve, kjer smo se osredotočili na Ptuj in si prav tako tudi ogledali nekatere ulice.

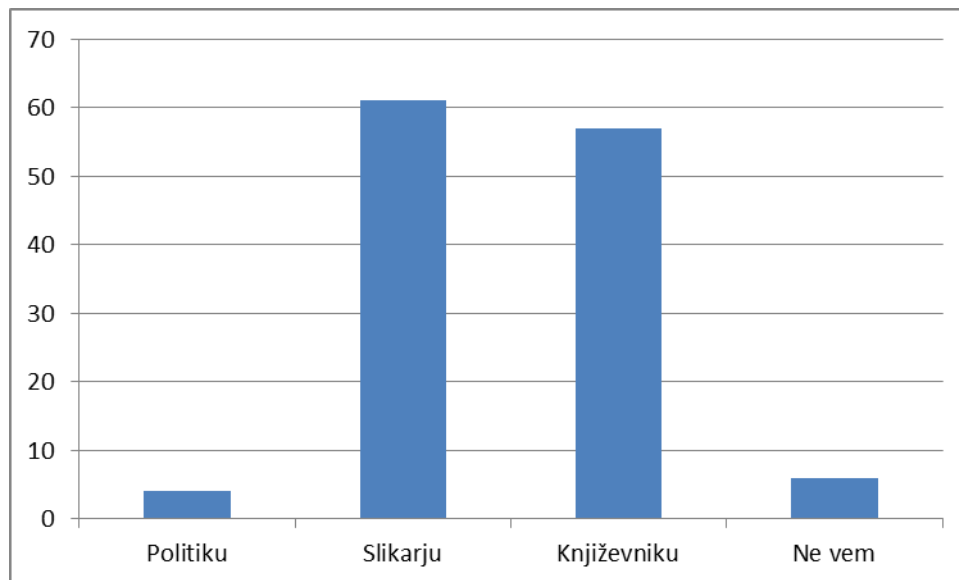
2. Po kom se ta ulica imenuje?

Graf 2: Graf prikazuje rezultat 2. vprašanja.

Komentar: Ti odgovori so naju presenetili, predvsem zato, ker Franceta Prešerna obravnavamo skoraj v vseh razredih in čeprav so skoraj vsi učenci odgovorili da naša šola stoji v Prešernovi ulici, pa se vseeno ne zavedajo, po kom se imenuje.

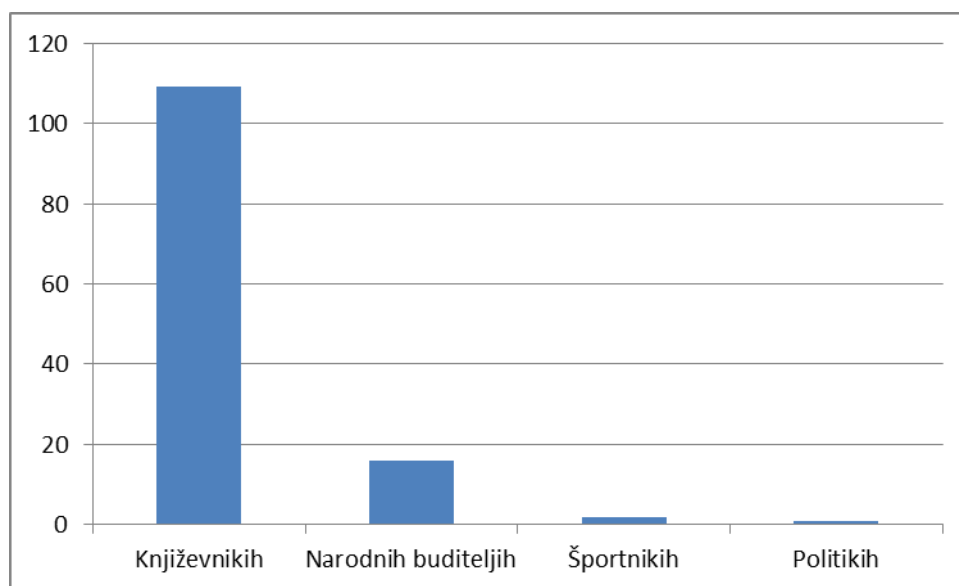
3. Po kom misliš, da je poimenovana Groharjeva ulica (pravilno obkroži).

Graf 3: Graf prikazuje rezultat 3. vprašanja.

Ugotovitev: Ti odgovori so naju pozitivno presenetili, saj sami pred začetkom raziskovalne naloge ne bi vedeli kdo je Grohar. Prav tako pa opažava, da se kot drugi odgovor največkrat pojavlja književniki.

4. Po kom meniš, da so ulice večinoma poimenovane?

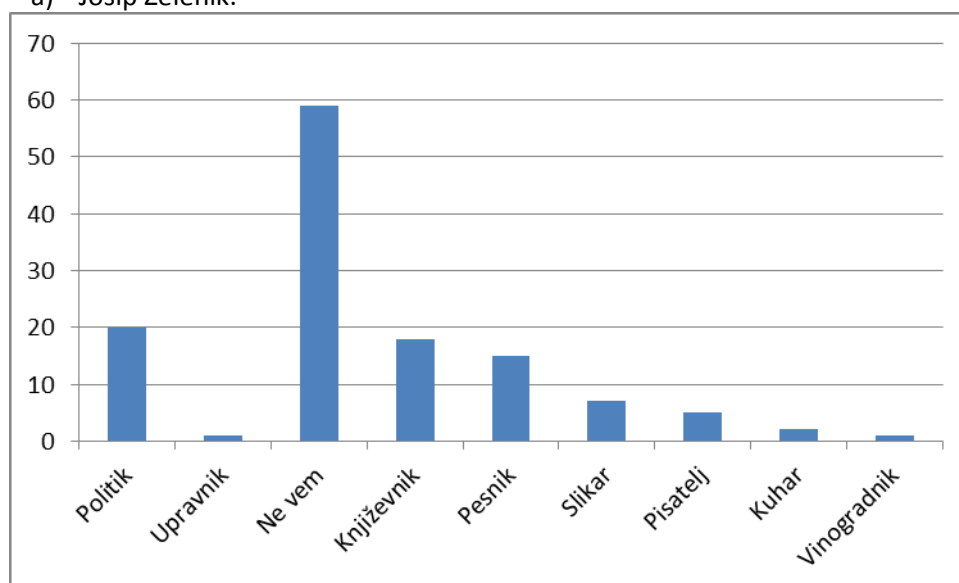

Graf 4: Graf prikazuje rezultat 4. vprašanja.

Ugotovitev: Kot lahko vidite, prevladuje odgovor: Po književnikih, kar je tudi pravilen odgovor.

5. Kaj misliš, kaj so bili spodnji gospodje po poklicu ali funkciji, da so po njih poimenovali ulico?

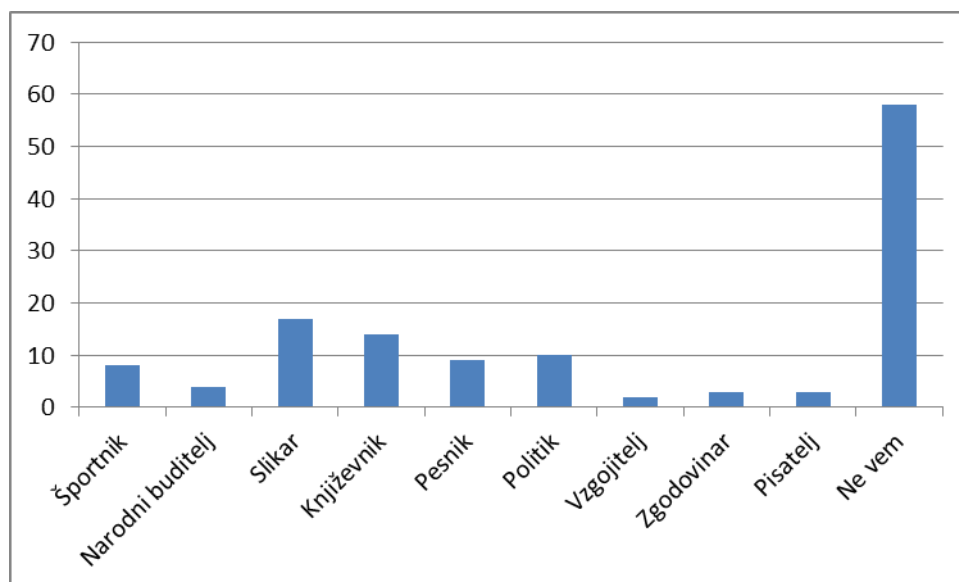
a) Josip Zelenik:

Graf 5: Graf prikazuje rezultat 5. a) vprašanja.

Ugotovitev: Josip Zelenik, pri katerem sva tudi sami naleteli na težavo, saj virov skorajda ni, prav tako ne obstaja nobeno slikovno gradivo, je tudi pri učencih pokazalo, da tega človeka ne poznajo. Da so nekateri pravilno obkrožili, da je bil politik, je zgolj naključje. Nekateri učenci pa avtomatsko obkrožijo književnik, saj je res večina ulic poimenovana po le-teh.

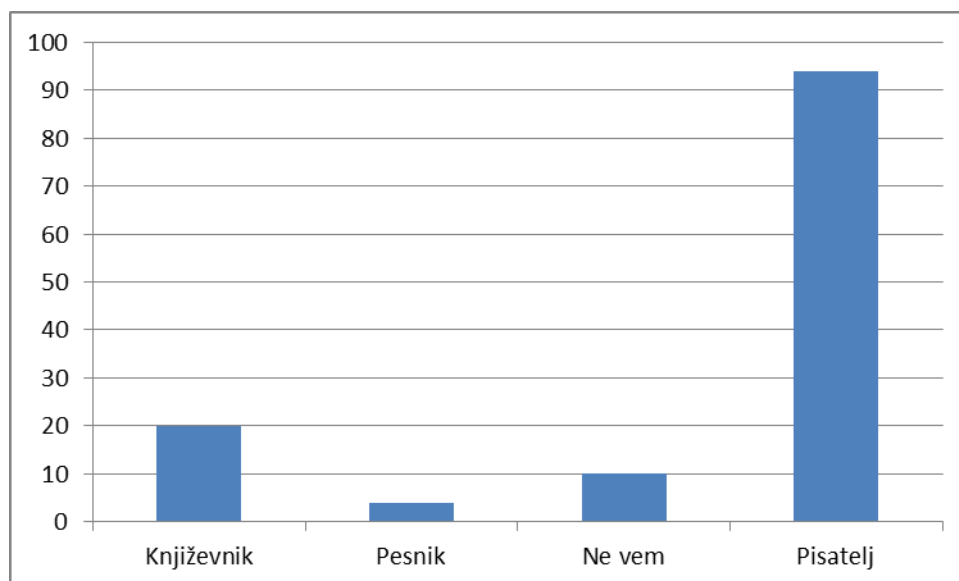
b) Anton Kremlj:

Graf 6: Graf prikazuje rezultat 5. b) vprašanja.

Ugotovitev: O Antonu Kremplju se učenci ne učimo, zato ga tudi niso poznali. Nekateri so predvidevali, da bi lahko bil književnik ali slikar, ampak rezultat ankete kaže, da je med učenci nepoznan.

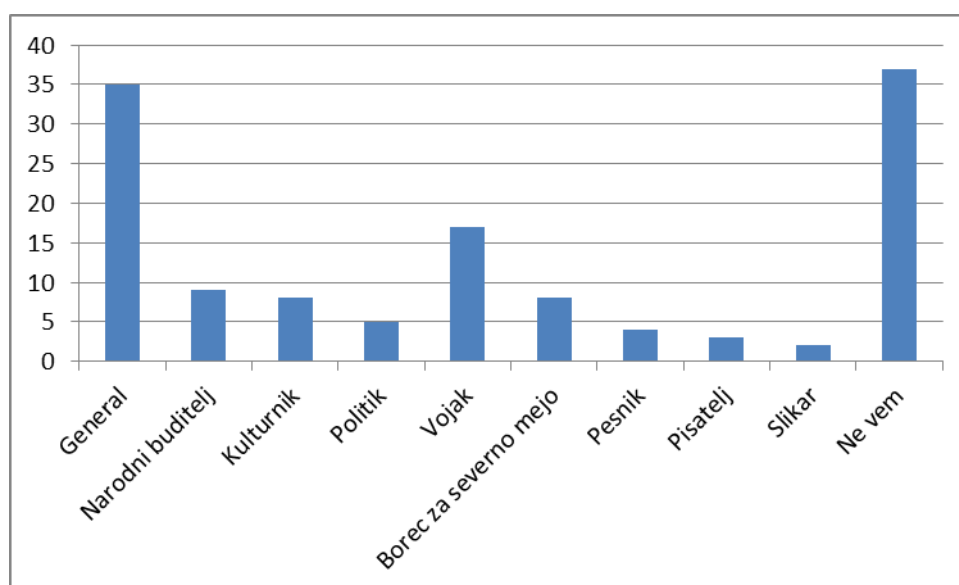
c) Ivan Cankar:

Graf 7: Graf prikazuje rezultat 5. c) vprašanja.

Ugotovitev: Prevladuje odgovor pisatelj, kar naju je na nek način presenetilo. Vendar pa moramo vedeti, da se učimo o Ivanu Cankarju v 9. razredu, je pa res, da ga omenjamo tudi v nižjih razredih. Učenci pa so tudi povezali njegov priimek z Cankarjevimi tekmovanjem.

d) Rudolf Maister:

Graf 8: Graf prikazuje rezultat 5. č) vprašanja.

Ugotovitev: Kot opažava, se je pri Rudolfu Maistru pojavilo veliko odgovorov, vendar pa je možnih tudi več rešitev, saj je bil Rudolf Maister general, vojak, borec za severno mejo itd. Vendar pa se je pri tem vprašanju pojavila bolj splošna razgledanost ter pri starejših učencih znanje iz zgodovine.

Ob koncu ankete sva ugotovili, da učenci niso seznanjeni s poimenovanji ulic, kar naju ni presenetilo, saj se v to temo ne poglobljamo. Prav to nama je dalo še večji zagon, da bova izvedli načrtovano pot po centru Ptuja, saj bi jih po tej učni poti lahko informirali o poimenovanju ulic ter osebnostih po kateri so ulice imenovane.

4.2 Priprava učne poti po centru mesta

Ker sva ugotovili na podlagi ankete, da učenci niso informirani in se ne spoznajo na ulice ter po kom so poimenovane, sva za njih pripravili učno pot, po kateri bi vsak razred posebej (od 6. do 9.) popeljale po centru mesta Ptuj, ter jim na kratko predstavile ulico, ter osebo, po kateri se imenuje.

4.3 Nadgradnja raziskovalne naloge

Ker Ptuj obsega veliko ulic ter mestnih četrti se nama zdi primerno, da bi raziskovalno nalogo nadgradili s tem, da bi se lotile opisovanja ulic, ki so v drugih mestnih četrtih. Ena izmed možnosti nadgradnje raziskovalne naloge pa je tudi ta, da bi se poglobile v zgodovino že opisanih ulic, ter se osredotočile predvsem na njihova dotedanja poimenovanja.

5 ZAKLJUČEK

Najina raziskovalna naloga z naslovom Le po kom so poimenovane ulice mesta Ptuja se nama je porodila, ko sva hodile po mestu na poti domov ter sva za spremembo malce opazovali okolico, po kateri sva se sprehajali. Opazili sva ulico, ki je nisva videle nikoli in katere ime nama ni bilo znano. Tako sva se začele spraševati, po kom je poimenovana in malce pobrskali po internetu. Presenetilo naju je to, da nisva zasledili o ulicah na Ptujju nobene literature, ki bi v celoti zajela ulice centra mesta. Vsa literatura je temeljila na zgodovini, nekatere razprave pa so se posvečale vsem najbolj znanim ulicam mesta Ptuja.

Prav to, da ulice niso opisane na npr. spletni strani mesta Ptuja, je bil eden izmed glavnih vzrokov, da sva začeli to raziskovalno nalogo. Ker sva ob nadaljnjem raziskovanju ulic ugotovili, da je teh ulic izredno veliko in nama časovno ne bi zneslo, če bi se lotili opisovanja vseh ulic, sva se v raziskovalni nalogi osredotočili samo na mestno četrt Center, ki zajema približno 40 ulic, saj se nama zdi najbolj primerno, da se poglobiva v mestno četrt, ki je od vseh mestnih četrti najbolj poznana in turistično najbolj zanimiva.

V uvodu sva predstavili namen in cilje naloge, strukturo naloge, hipoteze in metode dela. Nato sva se lotili teoretičnega dela, v katerem sva predstavili vseh 8 mestnih četrti ter njihovih ulic. Kot sva omenili, sva se v empiričnem delu osredotočili na center mesta ter njegove ulice.

Da bi lahko eno izmed hipotez ovrgli ali potrdili, sva se lotili ankete, ki sva jo izvajali med učenci od 6. do 9. razreda.

Ob začetku raziskovalne naloge sva si zastavili tri hipoteze:

H1: Ulice v mestni četrti Center so predvsem poimenovane po književnikih.

H2: Ulice v mestni četrti Center so poimenovane predvsem po lokalnih osebnostih.

H3: Izvor imen ulic je učencem naše šole nepoznan.

Hipotezo ena bi lahko potrdili, saj se večina ulic v mestnem jedru res imenuje po književnikih, kar prikazuje tudi graf ugotovitev ob koncu raziskovalne naloge.

Hipotezo dve bi prav tako lahko potrdili, saj je večina ulic res poimenovanih po lokalnih osebnostih (Štajerska).

Da bi lahko hipotezo 3 ovrgli ali potrdili, sva se lotili ankete, ki sva jo izvajali med učenci od 6. do 9. razreda.

Anketa je potrdila najino hipotezo, saj učenci večinoma ne poznajo ulic, kaj še le oseb, po katerih so ulice poimenovane. Skozi anketo lahko opazimo, da so učenci poznali samo osebe ter njihove funkcije bolj znanih ljudi, s katerimi so se srečali v šoli in katerih del so že obravnavali pri pouku Slovenščine. Najbolj so me presenetili odgovori ankete, saj so nekateri učenci vzeli najino anketo zelo neresno. Prav tako sva bili presenečeni, da vsi učenci niso znali odgovoriti na vprašanje, v kateri ulici leži naša šola ter po kom se ta ulica imenuje. Zdi se nama, da bi na ta odgovor morali znati odgovoriti prav vsi, saj smo Franceta Prešerna obravnavali v šoli. Prav tako se mi zdi zelo čudno, da so narobe odgovorili na vprašanje, kje se nahaja naša šola, saj se po Prešernovi ulici sprehajajo vsak šolski dan. Vendar pa to pomeni tudi, da učenci ne posvečajo velike pozornosti ulicam.

Pri nastajanju raziskovalne naloge pa sva naleteli tudi na nekaj težavo – ker smo mladi navajeni, da lahko najdemo vse informacije, ki nas zanimajo na internetu, sva se zelo čudili, da poimenovanja ulic mesta Ptuja sploh ni navedenih in sva morali iskati pomoč v arhivu, zbirati sva morali brošure, zgodovinske knjige in razne turistične vodnike po Ptujju. Prav tako sva naleteli na težave pri iskanju slik vsakega posameznika, saj jih ni bilo na internetu.

Ob sestavljanju raziskovalne naloge pa sva se tudi izredno veliko naučili, saj sedaj veva, po kom je katera ulica poimenovana ter kdo je bil človek, da so po njem le-to poimenovali.

Ob sestavljanju raziskovalne naloge sva prišli tudi do odgovorov na najino vprašanje: Ali se imenujejo ulice po književnikih?

Na to vprašanje lahko odgovoriva, da se večina ulic imenuje po književnikih – kar 14 ulic, kar nakazuje, da so v času poimenovanja ulic res cenili književnike. Prav tako je 5 ulic poimenovanih po narodnih buditeljih kot na primer: Raičeva ulica, Kvedrova ulica itd. Ostale ulice so poimenovane tudi po okolici, v kateri sama ulica leži (Na hribu, Na gradu, Ob potoku idr.), prav tako so ulice poimenovane po duhovnikih, slikarjih, slavistih, borcih in tudi filozofih. Ob opredeljevanju osebe, ki je v svojem življenju opravljala več funkcij oz. bila znana na več področjih, sva upoštevali tisto funkcijo, po kateri je oseba najbolj znana in je na tem področju opravila tudi največ dela.

Da pa bi dosegli večje poznavanje ulic in poimenovanju le-teh, sva za učence pripravili tudi učno pot, pri kateri sva jim razkazali center Ptuja ter o vsaki ulici nekaj malega povedali.

V bodoče (torej naslednje leto pa bi radi raziskovalno nalogo nadgradili tako, da bi opisali vse ulice na Ptuju, ne samo ulice mestne četrti Center. Če pa bova ugotovili, da je to za najine pojme preobsežno, saj ima Ptuj veliko ulic, se bova podrobneje lotili zgodovine poimenovanja že opisanih ulic v Centru mesta Ptuj.

6 VIRI IN LITERATURA

6.1 Literatura

- BREZNIK, R., *Ulice in trgi mesta Ptuja*. Diplomsko delo. Maribor, 2011.
- CIGLENEČKI, M. *Ptuj: starodavno mesto ob Dravi*. Maribor: Umetniški kabinet Primož Premzl, 2008.
- DEBELJAK, R. *Pomen Anton Krempla v vzhodnoštajerskem prostoru in njegove pridige*, 2010, Magistrsko delo.
- EMERŠIČ, J. *Ptujske ulice danes, včeraj ... jutri (?)*. V: Tednik št. 5, 1990–1991: str. 7.
- GRAFENAUER, N. *Kratka zgodovina starejšega slovenskega slovstva*. Ljubljana, 1973, str.44–54.
- GRAFENAUER, N., SUHODOLČAN, L. *Album slovenskih pisateljev*. Ljubljana, 1983.
- KAJZOVAR, V. *Alojzij Remec: 1886-1952*. Ptuj. Knjižnica Ivana Potrča, 2008.
- KRAJNC, S. *Mednarodni simpozij ob 1700-letnici smrti sv. Viktorina Ptujskega*. Ptuj: Minoritski samostan sv. Viktorina: Nadžupnijski urad sv. Jurija, 2003: str. 159–175.
- POTRČ, I. *Izbrana dela, 6*. Ljubljana, 1983, 435.
- ROJIC. V. *Jože Lacko*. Maribor, 1963.
- STANONIK, M. *Epilog in memoriam Matija Murko*. V. Slavistična revija št. 3, 2002: str. 405–408.
- ZADRAVEC, F. *Slovenska književnost II*. Ljubljana, 1999.

6.2 Viri iz medmrežja

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Anton_A%C5%A1kerc [dostop 6. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/A%C5%A1ker%C4%8Deva_ulica,_Ljubljana [dostop 6. marec 2016].
- <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi154664/> [dostop 11. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Sveti_Ciril_in_Metod [dostop 11. marec 2016].
- <http://www.os-franaerjavca.si/Erjavec/zivljenjepis.html> [dostop 11. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Ivan_Grohar [dostop 6. marec 2016].
- http://www.dijaski.net/gradivo/slo_dob_jenko_simon_tilka_02?r=1 [dostop 12. marec 2016].
- <http://mojkraj.info/index.php/znani-ljudi-e/64-antonkrempl> [dostop 9. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Du%C5%A1an_Kveder [dostop 6. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Matija_Murko [dostop 6. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Stanko_Vraz [dostop 9. marec 2016].
- <http://revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/27-obletnica-meseca/1896-stanko-vraz> [dostop 17. marec 2016].
- <https://dk.um.si/Dokument.php?id=25005> [dostop 9. marec 2016].
- <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi480586/> [dostop 8. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Alojzij_Remec [dostop 8. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Anton_Martin_Slomšek [dostop 7. marec 2016].
- http://am.slomsek.net/index.php?option=com_content&view=article&id=49&Itemid=87 [dostop 7. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Jože_Lacko [dostop 6. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Diokecijanovo_preganjanje [dostop 5. marec 2016].
- <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi809856/> [dostop 5. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Leopold_Volkmer [dostop 6. marec 2016].

- <http://www.ptuj.si/pp/vpo.htm> [dostop 15. marec 2016].
- www.ptuj.si/API/download.php?fid=4727 [dostop 15. marec 2016].
- <http://www.ptuj.info/index.php/sl/ptuj/galerija-slik-ptuja/mestne-ulice.html> [dostop 15. marec 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Oroslav_Caf [dostop 15. december 2015].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Fran_Erjavec [dostop 15. december 2015].
- <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi163223/> [dostop 10. december 2015].
- <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi216694/> [dostop 15. februar 2016].
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Franc_Miklo%C5%A1i%C4%8D [dostop 1. februar 2016].
- <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/osojniki-franc/376/> [dostop 15. december 2015].